

Första brevet år 1913 är från Estrid till Rut.

Ladvik den 2/1 1913.

Kära Rut

Gottnytt år och god fortsättning på det nya året -- vi mår alla bra och önskar dig sammaledes. Vi har havit en tråkig jul -- vi var glada allihoppa att du fick en så stilig julklapp men särskilt Olle -- han fråga om det var en sån klocka som man skall hänga om halsen -- då vill Verner och han ha en likadan. Mamma var bjuden bort i jul till Vasa till Selma. Jag kan tala om för dig att Selma har fått en pojke och den fick hon på Andersdan. Mamma mjölkar tre gånger om dan så hon gör inte annat än går å mjölkar. Mamma skulle skicka dig julklapp men det var så nära jul att det inte kom fram. Mamma har fått tyget utav Fröken Gyberg -- det var så lite tyg att inta mamma kunde sy annan fason. Mamma har fått brev från henne å hon är enda nere i Göteborg -- jag går nu i klass 4 (motsvarar nuvarande klass 6, anm.V.E.) och skall sluta i skolan i sommar. Vi har fått en lärare nästa termin för fröken skall flytta. Verner har nu börjat gått och han pratar allting. Verner kallar mej Titti. Vi har havit en julgran i jul men vi plundra den på nyårsafton för vi har så trångt. Birger har inte varit hemma på hela Julen. Mamma har skrivit till Birger och Fröken i kväll. På julafton vart alla som gick i lagårn uppbyggda på Kaffe till inspektorn. Många hälsningar från oss alla. Du får inte glömma att ha klockorna me dig när du kommer hem. Skriv snart.

Vänligen Estrid Eriksson.

Ladvik den 9/3 1913.

Kära Rut!

Tack för bref o. kort som vi fått. Jag har varit så öfverhopad med arbete -- den ena dagen efter den andra går -- om kvällarna är jag så trött så då orkar jag inte sitta o. skrifva -- jag har 3 gångers mjölkning kvar än o. tänkte om jag får ha helsan att streta med det April månad med för vi har sådana utgifter i år, vi är skyldig Brolin (handlaren, anm.V.E.) 65 kr. som vi måste betala af i var månad. Ivan skall gå fram i Maj så han måste ha utrustning -- så måste jag hafva ny sommarhatt -- du vet min är så dålig -- nya känger en svart Blus till min svarta kjol -- de andra barnen är nakna -- der utav ser du att jag måste arbeta till jag stupar -- men så kan varken Gud eller menniskor bejära mer af mig -- jag gör allt vad i mensklig makt står för mina barn o. har jort efven för dig -- du skrifver att jag har mycket o. svara för en gång -- kära Rut jag har inte mer att svara för än varje mor som arbetat till det yttersta för de sina -- edra folkskolor har ni fått gått i ordentligt -- Söndagsskolor om det funnits -- förmanat eder att vara lydiga artiga arbetsamma akta eder för dåliga kamrater -- sång musik o. Guds ord har vi aktat så jag kan inte anorlunda -- blir du Rutan bättre mor en gång än jag varit så är jag glad -- för vill mina barn blifva vad vi syndiga menniskor kalla andligt sinnade o. lefva ett bättre lif än vad jag o. pappa jort det är vi så glada o. tacksamma för att det kan du inte tro -- det vore en sorg utan ände om man finge höra att ni bar er illa åt ute i lifvet -- därför har du stannat för det allvarliga -- det får både du o. jag tacka en högre makt för om vi är värdiga -- men lilla Rut lägg inte sten på börda för mamma -- min lott är tung i lifvet ändå -- den ända ljusglimten har varit dina bref. Birger sällan skrifver -- han kommer hem ibland o. ibland blott en helsning -- men i kväll skall jag skrifva o. bedja honom komma hem i påsk -- jag fick inte så mycke som ett kort på Maria af

honom en gång -- af Martin fick jag en blomma o. kort -- af mina granngummer fick jag ett dussin kaffekoppar 8 handdukar lika dina -- 3 förklädestyger en tårta af Mattilda rättargumman -- kort o. blommor i mängd. Jag måste sluta för denna gång med många kära helsningar ifrån oss alla -- lilla Wärner är frisk o. kry men han går så illa o. det får han väl göra i all sin tid -- han går ut med fötterna o. vaggas som en anka men snäll är han -- vi äro Gud vare lof krya allihopa -- jag var dålig ett par dar -- jag var o. hjälpte Inspektorns tvätta o. låg o. klappa i den stormen som var i förra veckan o. blef förkyld så jag låg torsdan o. fredan men nu är jag kry igen -- det är väl inte lönt o. fråga om du kommer hem före midsommar -- jag tycker du skulle försöka få en månad att vila dig -- skrif snart -- pappa o. syskonen helsar dig -- vänligen din moder.

Ladvik den 12/4 1913

Älskade Barn!

Tack för kortet som vi fick först o. sedan pengarna -- vi har inte fått hem dem än för det har inte varit bud till stan i vickan för det är sådant väder så man knappt törs titta ut. Ivan skulle sta o. läsa i dag men det var omöjligt att taga sig fram för så stormar o. yr det -- dom skall gå fram Pingstdagen så dom har inte mer än 6 gånger till att läsa. Vi har tänkt men det är förstås omöjligt kan jag tro för du har värre att komma ifrån en jag fast det är rätt svårt -- men om du kunde få komma hem fredan före o. vara hemma till tisdagen efter pingst -- det blir inte mer än 5 dagar det kunde du väl få tycker jag -- det är ju roligt när du kommer men särsilt då Birger kommer hem han med o. Martin -- men som sagt det får du afgöra -- jag förstår att det inte blir lätt komma ifrån när Gärda har flyttat. I midsommar om jag har helsan o. på något vis får råd skall jag fara till Tierp -- Eva går o. läser i år -- första Juli skall Estrid till till Selma Jonson i Wasa o. se efter hennes pojkar för Ester måste gå o. mjölka i två månar -- Estrid slutar nu skolan vid examen -- hon går i fjerde i år -- hon blef uppflyttad ifrån 3an till fyran i Julars -- det har jag den snälla fröken Gyberg att tacka för -- hon är nu lärarinna vid samskolan i Södertelje så nu har dom ny skola i Lideby, gamla skolan är inrädd åt 3 statfamiljer -- det är efven fråga om att Karin skall till Mia Svenson i två månar men det är inte riktigt bestämt än för Mia skall åkså gå o. mjölka från 3 små -- å Estrid o. Karin vill hellre bort än gå i roflandet det är deras fasa -- Inspektorn var så elak mot dem i somras -- dom fick både stryk o. snäser. Birger har nu börjat Korpralskolan -- det går riktigt bra för honom -- inte en enda felprick i sin bok sen han kom in o. det är nog inte så gott på ett sådant ställe med sina kitsliga ofiserare -- men kamraterna som var med hem i Påskas berömde Birger -- o. de trupperna som han har komando öfver som korpral tycker om honom -- nu måste jag sluta Jag skall sta o. mjölka men tack för det du sende mig -- skrif om du kan komma hem men skrif så fort du kan -- hjertliga helsningar. Mor

Ladvik den 23/7 1913

Lilla Rut du tror väl morsan glömt dig men den här brådskan ska du se -- jag går ute på hö mellan mjölkningarna o. sen har jag sytt upp en väf sen i midsomras -- sytt bomullsklänningar så jag har så brått. Yllekoftor håller jag på att sticka -- Märta är färdig o. Wärners med snart, men Karin o. Estrid skall åkså ha för till hösten blir det flytta af -- vart vet vi inte än för egendomen är såld till egnahem -- men alltid blir det nånstans men jag vill inte långt från Södertelje för eran skull -- Ivan har fått plats på en af Separators bogserångare som går på Eskilstuna Södertelje Stockholm -- han har 30 kr. i månan o. mat -- tvätten får jag styra om men jag har sytt ett halft dussin randskjortor åt honom i stället för vita för han sköter vinshmaskin så han blir oljig o. svart -- i vinter när han slutar på båten får han komma in på Separatoren men då får han hålla sig med maten -- husrum får han men då får han mera betalt så han fick det bra -- snäll är han -- jag får en slant för var månad af honom -- jag har köpt tyg till dräkt åt mig o. Kavajer åt alla tre flickorna

för de pengar jag fått af honom. Martin har köpt ny kostym så stilig i förra vickan på 30 kr. Jag har så mycket jag skulle tala om men hinner inte -- det skall gå bud om en timme till Södertelje o. jag vill ha med brefvet -- det regnar i dag så det är inget utarbete. Birger har inte varit hem sen i Pingstas -- jag har skrivit men ej fått något svar -- tycker han att han hedrar sig med att vara arg så jerna för mig-- jag har bett honom glömma ordena jag sa men han tycks inte de -- jag kommer i alla fall inte att tåla Skogslunds jäntan -- om hon blef min sonhustru tio kommer jag inte att tåla henne -- jag fordrar inte annat af mina sonhustrur o. mågar annat än duktiga arbetsmenniskor för den bästa utsikten till framtid är en god arbetsvilja -- jag har haft bref ifrån moster Anna -- Eva är kry men lilla Olle skall vara så dålig -- när kongressen var hade jag så stiligt i ordning -- kalfstek o. filbunk -- kaka (oläsligt ord här, V.E.) jag blev arg när ingen kom från -- jag fick främmande ändå -- Mia Svenson o. Ester var här Selma Jonson o. Sven -- alla helsa dig men mest varder du helsad af oss alla Mamma.

Ladvik den 8/9 1913

Kära lilla Rut! Du öfverraskade mig med en sådan present så jag kan inte tacka dig nog men du vet så tacksam jag är för varje sak -- men jag säger som gamla Ollan -- du har igen det en gång för Selma malla upp sig o. gaf gumman ett halft dussin silverskedar alldeles lika som jag fick af dig för att dom inte skulle vara semre än du -- men jag misstänker att Ollan betalt skedarna sjelf -- men igår blef hon både gul o. grön när hon fick se filten. Nu skall du få höra så mycke nyheter både roliga o. tråkiga -- men du får ta det goda med det onda i släptåg så går det lättare -- först ska du få veta vad jag jort i förliden månad som inte haft tid att skriva -- jag har tvättat bakat plockat 40 liter lingon klippt matt trasor till 25 alnar mattor -- det är en gumma som skall väfva åt mig o. så kommer vi att stanna ett år till -- få se hur det blir sen -- pappa fick påökt 10 kr. till -- det var omöjligt att slippa honom (dvs. förvaltaren anm. V.E.) pappa skylde på mig men så var han (förvaltaren) o. bladdra med mig o. jag sa att Eriksson får göra som han vill -- då sade han åt pappa att jag ville inte flytta -- o. inte var jag så lifvad för det heller så ett år till tills det blir slutsålt men sen måste vi iväg -- rättar Anders skall flytta Svågern tillika -- gamla Olles me -- dom skall flytta till Murkö -- Fasten skall till Berga i Westerhaninge till förvaltar Wejke -- han är förvaltare der -- dom fyra familjerna har inte Inspektorn tålt på villkor -- så varenda en utom vi ska flytta. Engström Persbodarn o. Skogslundarn skall flytta maskin Anna skall stanna -- Martin har slutat vid Talby -- han har fått plats i smedjan på Separatoren -- Ivans kaptan har skaffat dit honom -- han får 3 kr. om dan till att börja med -- han får bo hos sin smedbas -- han får kaffe 2 gånger om dagen o. husrum med sängkläder för 3 kr. i veckan -- sen är det matsservering på sjelva Separatoren så der äter han -- ja Martin är då snäll men folk var då också väldigt snälla emot honom -- kamraterna fundera att han måtte haft goda hjälpare som kunde komma in så lettvindigt -- men det jorde mycke till att vi har varit här så länge så vi var kända af Bernström (chef på Pump-Separator anm. V.E.) men jag är så glad öfver platsen -- för sköter han sig är det ju framtid för honom. Ivan han har förmånsrätt att när båten lägger upp då måste det finnas plats åt honom o. sen jer han sig inte på båten mera utan stannar qvar på verkstan. Birger har inte varit hem än -- han är märkvärdig. Nu har den lilla Myran Märta börjat skolan o. bra går det för henne med. Olle går med pappa o. vallar hela dar så det är Werner o. jag ensamma -- din kjol skall jag jöra i ordning så fort jag kan men inte blir den snygg det är han för illa åtgången till -- i början på Oktober skall dom måla o. tapetsera kammarn o. sen skall jag sätta upp nya gardiner o. nya matten sticka ett nytt täcke o. kläda öfver ett -- detta allt måste vara jort till 27 Oktober en riktig rengöring i köket -- väggar o. tak -- tvätta baka -- men den första Oktober tänker jag sluta

mjölknigen för i slutet på Oktober får jag göra en annan resa än flytta så jag är inte så värst kry af mig men ändå kom dom o. bad mig refsa efter sedlassen idag men jag går ingen dag mera. Estrid kommer hem den 15 Oktober o. väl är det för jag har så mycke göra -- jag måste sluta med många kära helsningar o. tack lilla Rutan för filten den var så rar ni är så snälla mot Morsan allihop. Martin sade i går när han var hem ja Rut gaf mamma nu men jag skall nog je morsan jag med bara jag hinner få något -- af Ivan har jag fått en 30 kr. i sommar -- jag skrifver så svetten står i hufvet på mig -- klockan är öfver half fem o. jag skall sta o. mjölka nu -- som jag sa har du fått hört ont o. gott -- tag saken lungt jag är glad som en fiol än då pappa träter på mig ibland o. säger att jag tar lifvet av mig med vett o. vilja -- men långt ifrån det -- när Gud ju jer mig krafter till arbete är det ingen synd att använda dem.

En venlig helsning från far o. mor o. syskon.

Så tråkigt ni har som inte får en flicka att stanna qvar sen Gerda flyttat--nu har du att göra en stund innan du får läsa det här.

Morsan.

Ladvik den 8/10 1913.

Kära Rut!

Nu har jag din kjol i ordning -- men som jag sade det var omöjligt att få den snygg -- jag har tvättat den i qvillabark o. amoniak men ränder o. fläckar sitter qvar fast jag vänt avigan ut. Den andra kjolen har jag sytt af mitt dräkttyg -- jag tyckte inte om det till sommardräkt för det var för groft o. tjockt -- så nu har jag sytt åt barnen af det -- o. då tänkte jag du skulle få en varm vardagskjol -- men du får köpa hekter o. sätta i sjelf för det kan hända att den gröna kjolen är för lång samt för smal i linningen -- men klipp af linningen så blir den vidare mesamma -- är den bruna för kort o. det tror jag den är för jag måste ta bort trasorna så tag bort den tjocka linningen o. sätt på en smal o. tag den till underkjol -- du skall ändå ha något i den vägen med -- jag kan inte betala frakten för jag har så smått om pengar -- jag har ingen månadspenning för jag har slutat mjölka 1 Oktober så nu är det pappas lön tills vidare -- o. jerna vill jag sända dig paketet för innan månans slut är jag sänsliggande kan jag tro så jag sänder det -- du får sjelf lösa det -- det blir inte så dyrt -- jag har sytt fyra linnen åt mig i sommar -- du skall få ett men dom är väl bra korta åt dig. Birger har varit hemma en 8 dar den här månan -- han helsar dig -- dom andra pojkar är hemma nästan var söndag -- jag är lika nöjd om dom ibland för mat o. dryck skall det vara -- dålig har jag varit hela månan -- jag var för envis med mjölknigen men jag tycker det behöfs o. vill inte räcka till allting ändå -- pappa o. Olle var till Upsala den 21 September -- dom mår bra men farbror Emil låg sjuk på Sant Eriks sjukhus på Flemminggatan du vet -- så dom var upp till honom -- då var det inte så farligt utan han skulle få komma till Söderby sanatorium bara det blev ledigt men den 8 Oktober innan Birger reste hem var han så gott som slut o. den 10 vart han död i lungsot -- men jag är glad att han slapp ligga så länge -- Estrid o. Olle har legat sjuka i messlingen i 14 dar o. Karin var vi till doktorn med i Söndags -- hon är full av var i hufvudet o. på kroppen.

många helsningar till dig -- får du tid så skrif om du fått paketet så jag vet. Mamma.

Ladvik den 2/12 1913

Kära lilla Rut!

Tack för ditt sista bref -- jag har inte velat skrifva fören jag blef kry igen o. det är jag Gud ske

lof öfver all förväntan -- jag var så sjuk sista månan så jag låg mera än jag var uppe -- den 24 November fick jag en rar liten pojke o. i går blef han döpt till Gustaf Bertil. Inspektorns Fru fick en flicka den 22 Oktober o. då tog dom hem Kyrkoherden för att vi skulle döpa på samma gång -- dom är väldigt snälla -- jag sörjde hur det skulle bli för att här blef så mycket nytt folk att jag skulle få ligga utan tillsyn -- så jag bad Gud om natten när jag blef sjuk att jag skulle få slippa så lindrigt som möjligt -- kl. half 2 på natten blef jag sjuk o. då for pappa efter Fröken o. han måste ända till Rönninge o. kom inte hem med henne förän en qvart öfver sex o. jag fick gossen en qvart öfver fyra så jag fick vänta en bra törn men jag var så kry så jag haft lust att gå upp mesamma -- jag har inte haft så lindrigt sen du föddes till verden -- men pappa var så lagom lugn han stackare -- han hitta inte riktigt så han körde vilse -- så han sa att han inte fällt en tår på många år men då blef han så ängslig så han gret -- jag hade en ovan menniska med så han kunde inte lita på henne -- sen fick jag så mycke mat af alla möjliga här. Inspektorns fru brukar alldrig gifva något men hit upp kom hon med en hel korg mat. Fröken gaf hon mat så vi inte behöfte gifva henne lite kaffe. Gossarna har inte varit hem på 14 dar. Birger ringer på varje vicka för han har varit orolig för mig för att jag var så klen sista tiden -- han kan inte komma hem fören i Jul för han är Instruktör för de nya som kommit i år. Så har han fått en vinkel till på armen o. om du visste vad jag är glad Rutan att alla hittills som gifvit sig ut i världen sköter sig så jag slipper vara orolig för dem. Ivan vill Kapten hjelpa in i Navigations skolan så han får läsa o. gå ut som Styrman på utrikes båtar men jag vet inte hur det blir. Du kan väl inte komma hem i Jul kan jag tro. Många kära helsningar från oss alla -- vänligen morssan. Werner helsar o. säger att Rut skall komma hem i Jul o. få se dockan -- han kallar gossen för dockan -- o. då har Rut karameller i fäskan -- veskan skall det vara -- Mamma.

Det här är sista brevet från år 1913.